

Rectoria de Sant Martí de Capolat

Capolat

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Zona de Capolat, Sant Martí de Capolat.
Emplaçament	Capolat
Alçada:	1275

Coordenades:

Latitud:	42.0782
Longitud:	1.75304
UTM Est (X):	396855
UTM Nord (Y):	4659211

Classificació

Número de fitxa	08045 - 145
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVI / XVII / XVIII/ XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	000803800CG95H0001ES

Fitxes associades:

[Sant Martí de Capolat](#)

[Pallissa de la Rectoria de Sant Martí de Capolat](#)

[Pou de la Rectoria de Sant Martí de Capolat](#)

[Estructura propera a Sant Martí de Capolat](#)

Autoria de la fitxa Rosa Soler Acedo - Societat d'Arqueologia del Berguedà.

Descripció

Edifici de planta quadrangular amb planta baixa, planta pis i golfes. Té una distribució interna de 3 cossos paral·lels en la meitat nord de la casa. La coberta és a dos vessants amb el carener orientat d'est a oest paral·lel a la façana sud. En els murs i cantoneres s'observen característiques diferents que correspondrien a 3 moments constructius. L'edifici original (s. XVI) presenta un parament format per carreus desbastats (de pedra sorrenca i algun conglomerat) disposats en filades, amb un gruix de mur que oscil·la entre els 70 cm i els 80 cm, i carreus rectangulars desbastats que segueixen l'alineació de la filada. A la part corresponent als segles XVII i XVIII, els murs són d'acabat irregular constituït per pedres de mida i formes diverses, amb cantoneres de mida més gran, només desbastades i la majoritàriament de conglomerat. Per últim, l'ampliació del segle XIX mostra un paredat d'uns 45 cm de gruix, de menys qualitat i amb materials més petits (pedres, teula), arrebossat en algunes zones amb morter de calç pobre.

La porta original del segle XVI està situada al mur sud de l'edifici i és d'arc de mig punt de dovelles de pedra picada sobre muntants del mateix material. La porta del pastador està formada per un gran bloc de conglomerat a forma de llinda plana, per sobre hi ha dues llosetes en triangle com a arc de descàrrega i els muntants són grans blocs de pedra picada. En el mur de ponent hi ha el portal del segle XVIII definit per un arc rebaixat constituït per blocs de pedra sorrenca picada i muntants del mateix material. La porta actual està situada en el mur nord i és d'arc rebaixat de maó de pla i muntants també de maó massís.

Al mur nord destaca una finestra de mida petita formada per llinda, muntants i ampit de pedra. Al mur sud actual hi ha la galeria de dos nivells amb obertura de forma rectangular definida per llinda de fusta recolzada sobre muntants formats per carreus de pedra picada; a banda i banda hi ha finestres emmarcades en maó massís. Al nivell de la planta destacar algunes de les finestres que són de llinda i brancals de pedra picada però de factura senzilla; la finestra nord del cos central és amb festejador. A l'interior de la planta baixa trobem obertures en els murs mitgers, són de muntants de pedra amb doella paral·lela i llinda de fusta. Les obertures de la planta primera són senzilles, en conjunt sense decoracions, amb les superfícies enguixades i els angles rectes. A la llar de foc la porta és amb llinda de fusta sobre muntants que tenen la superfície enguixada amb els angles bisellats; aquest espai té una porta al mur sud que és el resultat de reformar una finestra anterior de la qual es conserva part dels seus brancals de pedra picada amb els angles bisellats.

Observacions:

A 25 m al nord-oest hi ha el paller de planta rectangular, dos nivells i coberta a dos vessants. A uns 20 m al sud-oest, sota un marge, es troba el pou.

Història

La rectoria no apareix esmentada en documentació fins l'any 1725.

Pel què fa les etapes constructives, durant el segle XVI la casa sembla estar definida per una estructura de dos cossos rectangulars, gairebé simètrics, separats per un mur mitger perpendicular a la façana principal mirant al sud. L'edifici s'adossa al mur oest de l'església, emprant aquest com a paret oriental. A planta baixa, els dos cossos no presentaven cap divisió i el cos occidental actuaria com a distribuïdor. L'entrada estaria definida per una porta adovellada al mur meridional, a l'angle sud-est es troba l'escala de 2 trams

amb graons de pedra que dona accés a la planta pis, i una porta al mur mitger amb accés al cos oriental, el qual actuaria com a estable. Des d'aquí hi hauria una porta amb accés directe a l'interior de l'església, actualment tapiada. A la planta pis, la sala ocupava el cos de ponent, probablement contenia l'escala d'accés a unes petites golfes i les dues portes d'accés a les dues habitacions en que estava dividit el cos de llevant. Durant aquest període la casa mostraria una alçada menor a l'actual, amb la carenara alineada amb la de l'església.

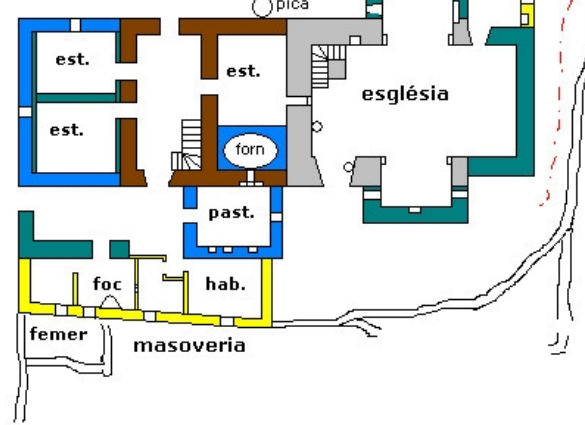
Durant el segle XVII, es realitza una primera ampliació al costat de ponent, creant un tercer cos paral·lel i construint el pastador, amb el cos del forn a l'interior de l'edifici del XVI. El forn té una boca formada per un arc de mig punt monolític amb uns brancals d'un carreu per banda. La planta és ovalada, coberta amb volta de pedra i base de lloses. Talla amb portella de ferro d'època actual. Probablement durant aquesta època s'aixeca la casa. La ampliació cap al sud de l'amplada del pastador es realitza durant el segle següent (segle XVIII). Aquest fet comporta la construcció d'una nova porta d'accés a ponent. Al segle XIX es crea una nova ampliació cap el sud que absorbeix l'eixida i es creix en alçada fins aconseguir el perfil actual de teulada a dos vessants, moment que coincideix amb la construcció del pis dels masovers a la planta baixa amb una nova porta d'accés en el mur nord de l'edifici primigeni. A l'exterior i a pocs metres a l'oest de la casa hi trobem el paller, la planta baixa del qual també es va transformar en masoveria.

A mitjans del segle XX es va construir un petit espai adossat al mur oest, que tapia en part el portal occidental, on s'hi va instal·lar la centraleta telefònica.

Bibliografia

SOCIETAT D'ARQUEOLOGIA DEL BERGUEDÀ (2004). Inventari i Catalogació del Patrimoni Cultural moble i immoble del Municipi de Capolat. Inèdit.

Primera planta

